

Алгоритм дій у разі виявлення підозрілого предмету

В сучасному світі, окрім військової загрози, поширюються атаки на критичну інфраструктуру, транспорт, ІТ-систему, комунікації, можуть виникнути проблеми з медичними послугами, системами зв'язку, електропостачання тощо. Варто пам'ятати, що відповідна підготовка, чітке розуміння алгоритму дій при виявленні військової загрози, вибухових предметів тощо допоможе зменшити негативні наслідки для колективу та суспільства в цілому.

Не залишайся байдужим та будь завжди пильним

Звертайте увагу на підозрілих осіб з нетиповою поведінкою:

- часто озирається і має при собі підозрілий вантаж (коробки, валізи тощо);

- виявляє зацікавленість щодо роботи об'єктів газо-, водо-, тепло-, енергозабезпечення, інших важливих підприємств;

- знаходиться без явних на те причин біля залізничних мостів, автомобільних доріг, шляхопроводів та інших об'єктів із підозрілими предметами.

Запам'ятайте прикмети підозрілих людей і негайно повідомте про це співробітників міліції (102), Служби безпеки України або інших служб.

Звертайте увагу на підозрілі предмети в транспорті або в людних місцях (покинуті сумки, коробки тощо).

Негайно повідомте про знахідку співробітників міліції (102). Будьте уважні, уважні і ще раз уважні!

Переконайтеся у тому, що ви знаєте, куди звертатися за допомогою у випадках виявлення підозрілих та вибухонебезпечних предметів!

Служба порятунку -----	101
Поліція -----	102
Швидка медична допомога ----	103
Аварійна служба газу -----	104

Дзвінки на номери всіх екстрених служб (101,102,103,104) БЕЗКОШТОВНІ і можуть бути здійснені навіть тоді, коли на рахунку телефону відсутні кошти.

Дії у разі виявлення підозрілого предмета

- негайно повідомити безпосереднього керівника, керівника закладу;

- чітко виконувати вказівки керівництва закладу, у разі необхідності негайно

організувати евакуацію людей з будівлі закладу освіти в безпечне місце;

Якщо підозрілий предмет виявлено на території закладу:

- негайно припинити всі заняття, роботи в місці (районі) виявлення предмета (заглушити двигуни, зупинити техніку);

- по можливості **попередити** про знахідку інших осіб, які знаходяться поруч;

- швидко **відвести** на максимальну безпечну відстань (не менше 100 метрів) усіх людей, які знаходяться поблизу, при цьому рухатись назад необхідно по своїх слідах;

- у разі залишення підозрілого предмета невідомою особою, свідком чого ви стали, необхідно **запам'ятати** її зовнішність, одяг, автотранспорт та його номерні знаки;

- **позначити** місцезнаходження предмета, по можливості огородити його (для огорожі можна використовувати різні підручні матеріали: дошки, жердини, гілки, мотузки, шматки яскравої матерії тощо);

- по можливості у разі наявності фотозасобів здійснити фотофіксацію предмета та місце його розташування;

- зберігайте спокій та **не панікуйте**, при цьому надавайте допомогу літнім, важкохворим людям і дітям;

- негайно **повідомте** оперативні служби, надавши інформацію про характерні ознаки предмета (місце його розташування, дату і час виявлення та особу, яка його виявила), за телефонами:

102 – у разі виявлення підозрілого об'єкта;

101 – у разі виявлення боєприпасів;

- не допускайте до небезпечної зони інших людей та, знаходячись якнайдалі від місця виявлення або за будь-яким захисним укриттям, обов'язково дочекайтеся представників правоохоронних органів або ДСНС України;

- у разі загрози виникнення вибуху негайно лягайте на землю у найближче заглиблене місце (канави, ями, ритвини тощо), ногами до епіцентру вибуху, обличчям вниз та прикрийте голову якимись речами або руками, при цьому долонями щільно закриваючи вуха та відкривши рот для урівноваження тиску. Звуковий (акустичний удар) може призвести до розривів судин та барабанних перетинок.

У разі виявлення підозрілого предмету категорично забороняється

- торкатися предмету, переміщати, розкривати його;

- користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони

можуть спровокувати вибух);

- заливати його рідинами, засипати ґрунтом, піском або чимось його накривати;

- намагатися самотійно знешкодити предмет;

- здійснювати на нього звуковий, світловий, тепловий чи механічний вплив, адже практично всі вибухові речовини отруйні та чутливі до механічних, звукових впливів та нагрівання.

Основні характерні ознаки, що вказують на можливу належність підозрілого предмета до вибухового пристрою (надалі - ВП)

- знаходження в місцях з масовим перебуванням людей (громадському транспорті) без нагляду валізи, пакунка, коробки тощо;

- зовнішня схожість на боєприпаси та піротехнічні вироби;

- коробки, сумки, мішки залишені без нагляду власників;

- предмети є незнайомими або незвичними для цієї обстановки чи території;

- наявність на предметі розтяжок, дротів, що тягнуться від предмета, мотузок, скотчу;

- наявність джерел живлення (батарейки, акумулятори тощо), антен з радіопристроєм, годинникового або електронного таймера;

- наявність підозрілих звуків, що лунають від предмета (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу);

- характерний запах (гасу, розчинника, пально-мастильних і хімічних матеріалів тощо);

- наявність елементів (деталей), що не відповідають їх прямому призначенню;

- наявність у контрольованих зонах залишеного власниками підозрілого транспорту;

- наявність сторонніх підозрілих предметів у дверях, вікнах, дереві, закріплених за допомогою дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;

- предмет може бути залишений у приміщенні, на території закладу, на прилеглий території, підвішений на дереві або залишений на лавці;

- особа з предметом у руках чи у специфічному одязі, який дає змогу приховати на тілі вибуховий пристрій, за будь-яких обставин намагається безпосередньо наблизитися до закладу освіти.

Позначення небезпечних ділянок та місць виявлення вибухонебезпечних предметів підручними засобами

Для позначення небезпечних ділянок та місць виявлення вибухонебезпечних предметів можуть використовуватись наступні підручні

засоби:

- кам'яні стовпи або купи каміння;
- палиці, встановлені навхрест;
- фарба, нанесена на дерева або скелястий ґрунт;
- прокопані канали, насипані піском смуги;
- інші знаки, перешкоди.

Під час знаходження в небезпечних районах всі знаки, що викликають сумнів, необхідно розглядати як попередження про небезпеку!

Демаскуючі ознаки районів, що становлять мінну небезпеку

- наявність дротяних розтяжок;
- часткове оголення корпусу міни;
- наявність тари (контейнерів) військового зразка, запобіжних чек;
- горбки або місця, що виділяються серед певної однорідної території (засохла трава, ґрунт без рослинності тощо);
- укупорка, катушки;
- скелети загиблих тварин;
- необроблені ділянки землі;
- старі оборонні фортифікаційні споруди тощо.

Найбільш імовірні місця встановлення мін, мін-пасток та виявлення вибухонебезпечних предметів

Особливу увагу та пильність слід приділяти:

- колишнім військовим позиціям та оборонним укріпленням;
- контрольним дорожнім пунктам;
- місцям переправ через водні перешкоди;
- залишкам військової техніки;
- вузьким місцям, де неможливо обійти або об'їхати перешкоду;
- ґрунтовим дорогам та узбіччям доріг з твердим покриттям;
- необробленим ділянкам землі;
- будинкам та спорудам, що покинуті місцевими жителями.

Ніколи не заходьте у райони, позначені знаками мінної небезпеки «НЕБЕЗПЕЧНО МІНИ!»

Надання допомоги постраждалим від вибухонебезпечних предметів

У разі надзвичайної події, пов'язаної з вибухом вибухонебезпечного предмета, рекомендується діяти наступним чином:

- зберігайте спокій, не кидайтеся зразу до постраждалого та не робіть будь-яких рятувальних дій у зоні, яка може бути замінованою;
- відмітьте час та точне місце події;
- викличте на допомогу спеціалістів з розмінування та медичних робітників;
- попросіть постраждалого від міни не рухатись та повідомте йому, що допомога вже в дорозі;
- візьміть аптечку першої допомоги. Після того, як постраждалий буде перенесений в безпечне місце спеціалістами підрозділу з розмінування та у разі відсутності медичного персоналу, ви можете надати необхідну першу допомогу відповідно до вашої медичної підготовки;
- перевірте дихання постраждалого. У разі необхідності та можливості прочистіть дихальні шляхи, зробіть штучне дихання, або зробіть заходи з відновлювання серцево-легеневої діяльності;
- зупиніть кровотечу. Підніміть поранену кінцівку вище рівня серця. Використовуйте будь-який перев'язувальний або підручний матеріал для накладання давлючої пов'язки;
- якщо поранений знаходиться без свідомості, покладіть його на спину або проміжне положення (між положенням лежачи на животі і на боку);
- захистіть постраждалого від вітру, дощу, холоду або яскравого сонця. Допоможіть йому залишитися у теплі та зберігати спокій. Розмовляйте з ним та пояснюйте йому, що збираєтесь робити;
- дайте постраждалому води;
- коли постраждалого буде віднесено до машини, негайно відвезіть його до медичного закладу та залиште інструкції для викликаного вами транспорту;
- під час транспортування забезпечте правильне накладання пов'язок та зупинку кровотечі;
- ніколи не накладайте швів на рани та не робіть складної медичної допомоги, якщо ви не лікар.